

H A D I T Ö R T É N E T E K.

1789

Költ Bétsben, Októbernek 6-dik
Napján.

I.

Folytatása a' Serviában, és Szerimben történt hadi dolgoknak.

Septembernek 16-dikán, az *Avala* hegye környékét megjárta a' fő Vezér, egész a' *Krotzkai* útig, és még túl-is rajta. A' hajós seregetskénk a' rájjon foglalt helyet, a' hol az *Eugénus* hid-sántza vólt. Dolgoztak mind úntalan a' Duna jobbik partyán elkezdett hid-sántzon. Magának a' hidnak fel-állításához-is hozzá fogtak; hogy pedig ezen hidat még-is annál jobban meg-oltalmazhasflák az ellenségtől, tehát a' végre jónak ítélték, hogy az *Eugénus* sántza mentében, a' *Motteris* hegynek ki-nyúló szegletére-is egy földvárat tsinállyanak, az alsóbbak eránnyában, a' mellyhez hozzá-is

A a

fog-

fogtak, mihellyt bé-fetéredett. Ugyan azon időben *Tzigánka* alatt-is, az *Eugénius* fán-tza forjában, és a' szél-malomnak bal része felől egy hegyen, újj földváraknak készítéséhez kezdettek katonáink, mellyekben egy egy Bateria hat hat ágyúkkal együtt elérne. A' több már el-kezdett földvárak körül-is munkálódrak, és nevezetessen a' Patrantyúsok 4. tizennyoltz fontos ágyúknak külön külön helyet készítettek, a' mellyről sütögesfék őket, mind a' régi majornál, mind a' szél malomnál lévő földvárban; az ágyukat az ellenség ágyui ellenekben felrakták, és dél utáni egy órakor hozzá-is fogtak a' tüzeléshez olly igyekezettel, hogy az ellenség ágyuit helyeikből ki-vettethessék. A' szél malom, és a' major között lévő árkokból pedig, két órakor, négy tiz fontos, és hat hét fontos Haubitzokkal kezdettek lövöldözni a' *Rátzváros* felé, és azt három óra alatt már öt helyen meg-is gyújtották. — A' tűz igen sebefs volt, mivel mindazonáltal az úttzak szélesek, az épületek pedig tseréppel fedettek, és kövel kerítették, azonban közöttök sűrűen vagynak a' nagy élő fák, a' tűz nem terjedhetett messzire. Azon közben az említett árkokban, mellyeket az eső vizből költt patak mosott, még négy mozsárok-nak-is készítettek helyet, 's azokat fel-is rak-

rakták. — Egész éjtszakán által szüneti nem volt, a' Haubitzgranátok' repítésének, és a' tüzes golyóbisok nyoltz 18 fontos ágyúkból való lövöldözésének; azért a' gyuladás-is egymást érte szakadatlanúl a' *Rátzvárosban*. — 17-dikre virradóra, el-készült a' *Dunavetz*-nek Dunába való szakadásánál a' földvár, a' Duna mentiben lévő tsavargós árokkal együtt, mellyeknek készítése alatt 5. ember, és 1. ló veszett el; sebet kapott 18. ember, és 16. ló. Egész 17-diken újra volt divatja az ágyúzásnak. — Folyt a' munka a' még tökéleteslégre nem mehetett földváraknál. — A' szabad feregbelieink mind felgették a' szénát, melly a' *Nissai* kapu előtt állott. — Ezen a' napon ki-hirdettetett, hogy egynehányan Generálisokká lettek. — Az ostrom munkában foglalatoskodó 20,000-ig való föld népének tudtára adatta a' fő Vezér, hogy a' kik közzüle az ostrom idején mind végig helyt állanak, három esztendőig menttek lesznek minden adótól. — Estvére a' Dunán el-készült a' hid. — Ez nap éjtszaka bé-ástrák magokat a' miéink, egy *Vráha-Mala* nevű faluba, *Battal-Chamia* nevezetű Török Templomig, és a' körül föld-váraknak készítéséhez fogtak. — A' Száva tsúrtsán-is, földvár, és egy jó nagy töltés hányásához kezdetek, a' mellyre elége-

A, a 2

den-

dendő Batteriákat lehetne tsinálni, minek-
utánna még estve ki-jegyzezték volna mind
a' földvár, mind a' töltés menetelének hely-
lyét. — Ezer Legény vólt a' munkára ren-
delve a' katonafág közzül: de még-is, a' sü-
rű nád, füzes, és posvány miá, a' töltést
435. lépésnél elő felé hofszabbra nem vi-
hették. A' várból bizonyoffan nem vettek
észre semmit e' munkából, a' magassan fel-
nőtt fűzfákkal elegyes nád miá; mert még
csak egy lövést sem tettek munkásfaink felé.
Hanem a' Dunavetznek Dunába való szak-
adásánál lévő földvár felé derekassan hányták
a' Bombákat, és Gránátokat. — Az ágyú,
mellyekből tölünk mind nappal, mind éjjel
gyújtogatják a' *Rätzvárost*, vóltak: 2 har-
mintz fontos mozsarak, és 8. tizenyoltz
fontosok. — Azon hidnak oltalmára, melly
a' könnyebb által járás végett a' *Dunavetzen*
éppen a' *Száva* hidja eránnyában állitratott
vólt fel, még egy más könnyű szerű hidat
készitettek ellenzövel egygyütt. — Az ellen-
ség tüze 17-dik éjtzakáján két emberünket
ölt meg, hármat meg-sebesített, és egy
lovat. — 18-dikon dél előtt, által rakaro-
dott Hadi Tármester G. CLERFE Úr a' Du-
nán népével egygyütt, és az *Eugénus* sántza
mentiben Táborba szállott. Vezérlése alatt
vagnak 7. gyalog Batalionok, 3. a' Hertzeg

Esz.

Eszterházy Miklóséból; 2. a' *Devins*-éből; 2. a' *Stein*-éből, és 5. Lovas Osztályok, 3. az *Erdödy* Huzzárok, és 2. a' *Harrach* Lovasfai közzül. — A' Hertzeg *Liny* seregéből is jött által ez nap *Zimon* mellől a' Száván 1. Batalion, úgymint a' *Gyulai* Regementjének első Batalionja. — A' Duna jobb oldalán készült hid fántznak őrizetére a' *Pálffy* Reg. ből 1. Batalion; túl pedig a' *Wartensleben*-éből hasonlóképpen 1. Batalion rendeltetett. — 1422. ember dolgozott az eddig említett földvárokon, és Barteriákon, a' földvárak mind-is el-készültek; az ó majornál lévő pedig meg-is bővítetett. — A' Mozsárokat, Haubitzákat, és hosszú ágyúkat rézfünkről mind egyre sütögették egész nap és éjjel *Belgrad* felé; és hogy különösen a' vízi várost annál jobban érdekelheffék, 2 hét fontos Haubitzákat az ó malom előtt, egy régi fántzolásban szegeztek fel. — Az ellenség ez nap 5. emberünket sebesítette meg, lovat 1-et agyon lött, 1-et pedig sebbe ejtett. — A' Száva tsútsán 1000. katonáink, és a' föld népéből 2000-en folytatták az elkezdett munkát; de azt a' várból sűrűen hulló Bombák, 's egymás után majd minden meg-szűnés nélkül löködő golyóbisok igen hátráltatták. — A' Duna mentiben készült árok a' Száva felé 665. lépésnyire nyújtódott,

dott, ellent nem állván a' temérdek akadály-
lyok, mellyeket a' helynek mód nélkül al-
kalmatlan volta okozott. — A' *Besániai*
töltésnél 195. rész szerént katona, rész sze-
rént polgár átsok foglalatoskodtak a' hidak
készítésében, kik mellé a' föld népéből 978.
munkások, és 300 szekerek voltak ki-rendelve.
— Az első hosszú ároknak *) el-készítésében

*) A' Várnak azon része erányában, mellyen erő-
vel akarnak bé-rontani az Ostromlók, két, 's rend
szerént három árkokat szoktak készíteni, mely-
lyeknek üregei belől olly tágasok, hogy azok-
ban nem tsák az ágyúkat kereztül lehet vin-
ni; hanem katonaságot is ezenként szállít-
hatni beléjük. Ezeknek az ellenség felől való
oldalait a' ki-hányt földdel fel-halmozzák, hogy
a' benne lévők bátorfágban lehessenek az ellenség
golyóbisfái ellen. Eggyik árokból a' másikba
járások vagynak által, mellyeknek azért igen
tsavargós menetelűeknek kell lenni, hogy az
ellenség beléjük ne láthasson, 's löhessen. Néha
ezeket, vagy közzülök némellyeket, valamint az
árkokat is mind két oldalról fel-tornyozzák, akár
a' ki-hányt földdel, melly akkor meg-eshetik,
midön az ásás ugyan tsák mélyen megy; akár
pedig földdel meg-töltött zsákokkal, sántz-kofa-
rakkal 's a' t. A' harmadik árok egészen a' vár
alá megy, és abból szokott ki-omlani a' nép,
a' vár fala meg-hágására. Mind az árok, (Pa-
rallelen) mind az által járások, (Laufgräben)
kü-

's bővítésében ugyan iparkodtak, de jól is elmentek embereink. Már alkalmas katonaság-is szállitódott belé. — A' Generálstab 400. polgár munkásokkal dolgoztatott a' *Mokri-Lug* patakján, és más abba szakadó patakokon, a' széltire való által járhatás végett meg-kivántató feles számú hidak felállításában. — 19-diken reggel, *Otto* Generális Úr, az *Erdödy* Magyar Lovas Regementjeinek 2. Osztályaival, *Pálesbe* vette újár, és *Mihálievits* Oberstlieutenant Urat fel-váltotta, a' ki onnan *Krotzka* mellé vitte embereit, egész *Kallárig* pedig vigyázókat rendelt. — E' szerént egy oldalról sem jöhet már úgy az ellenség *Belgrád* felé, hogy jövele, egynehány napokkal az el-érkezése előtt rúdtára ne fogna lenni a' miéinknek. — A' szél malomnál, és ó majornál készültt földvárak bővítésén dolgozott 400. Polgár, 's azt végre-is hajtotta. Az ó majornál lévönek jobb és bal oldalára két oltalom falat kezdetek készíteni: vaia mint a' szél malomnak bal része felöl valónak-is, mellyben azon kívül az ágyúknak való hely-

A a 4 lye.

külömbkülömbféle mélyfégüek szoktak lenni a' szerént, a' mint közelebb, vagy távolabb esnek az ellenséghez, és a' mint a' föld mivólta enged:

lyeket-is tsinálták; és derekassan ment benne a' munka; mert tsak magában 500. ember dolgozott a' föld népe közzül. — 1200. katonáink foglalatoskodtak, az első ároknak, a' *Vraha Mala* előtt ásott második árokkal való öszve kaptsolásában, hogy ebből annál közelebből lehetne népünknek akadályoztatni az ellenséget, ha valahogy ki rálalna ütni. Egyfzersmind bal felől egy alkalmas hely készitődött, a' honnan mind jobban lehetne szemlélődni, mind pedig a' *Ratzváros* Batteriái ellen ágyúinkat egyengetni. — Mind öszve a' mi ásást, vagy hányást tettek a' miéink 18-diktől fogva, 19-dikig, és 19-diktől fogva, 20-dikig a' Vár ellenében, hosszára nézve, rá megy 1600. lépésre. — Az ellenség tüze 19 dikben hét emberünket ölte meg, 12-öt pedig megsebesített. A' sebeseknek száma közzül való *Vallis Reg.* béli Májor Gróf *Auersperg* Úr'si a' kinek az órrát hordta el a' golyóbis. — A' *Tzigánka* megett készült földvárba három 3. fontos ágyú vitettek, és már innen is ment a' golyóbis, valamint másunnan, meg-szünés nélkül a' város felé. — A' Száva tsúttsánál 100. katona, és 230. polgár munkásink gyültek öszve éjtszakára; de mivel az ellenségnek 11. Tsajkái verték feléjük a' készülőrt, mind tsak azokra várakoztak

egész

egéssz éjjel. Hanem a' *Besániai* hidakon újra 153. katona, és 38. polgár Átsok dolgoztak. — A' Generálstab 2420. Polgárokkal dolgoztatott, az *Eugénus* sántzának körös környül jó lábra való hozásában. — Sepr. 20-dikán az ó majornál lévő földvár oltalom falain dolgozott 70. Polgár. A' szél malombal részén valónál pedig 300., az egéssz munkát elvégezte. — A' második hosszú árok 275. lépésnyire meghosszabbított bal felől, és nem csak az az előtt való nap innen rajta készültt ágyúzó hellyel kaptsolódott öszve; hanem magának a' tsútsán-is, 8. ágyúkra való Batteriának készíttetett hely. — Ezen nap éjtzakáján, midőn már az ellenfég palánkjához közel ásták volna magokat a' miéink, olly keménnyen kezdett az ellenfég ellenek puskázni, és ágyúzni, hogy két ízben kellett a' munkát félben szakasztaniok, 20-an sebet-is kaptak közöttök, 4-en pedig életüket végezték. A' sebessek között vagyon a' *Nassau* Reg. ből *Kronenberg* Hadnagy Úr. A' meghóltak között való volt *Pattantyús* Májor *Szedlitzy* Úr; ámbár fokan úgy írják, hogy ezen érdemes éltes Urat, a' magunk népe golyobisfa ölte volna meg, a' gyalogfágnak egymásra lett tüzelése alkalmatoságával, melly zürzavar onnan eredett, mivel em-

bereink azt gondolták, hogy az ellenfég tsapott ki, 's egyik rész a' másikat ellenfégnek állította. Ezen zűrzavart több szomorú történet-is követte volna bizonyosan, ha a' *Preis* Regimentje idejében elejét nem vehette volna. Két ló veszett el, 1. megfebesítettett. — Gránátjaink, 's tüzes golyóbisaink a' Várost két helyen meggyújtották, és mivel a' lövöldözés egymást érte: a' tűz-is mind inkább terjedt, 's nagyobbodott. — Az árkok ásói védelmezésekre 3. három fontos ágyúk vitettek, a' *Battal-Chamia* nevezetű Török Templom jobb részén épült földvárba. — A' Generálstab 3612. Polgárokkal dolgoztatott az *Eugénus* sántzán. — A' Száva partján már egy darabig el-vitt tsavargós ároknak nyújtásában 500. Katona, és 900. Polgár munkásaink fáradoznak: de tovább nem lehetett vele boldogúlni, a' sűrű bokrokkal, és magas náddal bé-nőtt földnek motsáros volta miá: tehát embereink már tsak az eddig el-készültt árkot bővítették, annak *Belgrad* ellenében fekvő oldalát jól fel-halmozták, és 3. Batteriáknak való helyet kerestek, találtak-is. — A' kis *Tzigán* szigetben gallyból, és földből töltést tsináltak, egy hid sántz készítéséhez-is hozzá fogtak, és ugyan azon időben, a' Szávanak a' kis *Tzigán* szigeténél

lé-

lévő ágán hidat-is állítottak fel. Ezen munka körül özfveséggel dolgoztak, 38 Katona, és 157 Polgár Átsok, 879 Polgár munkások és 309 szekerek. — Az ellenség mind úntalan lövöldözött, és kivált a' Száva tsútsára kémellés nélkül hányta a' Bombákat, de még is többet meg nem ölt, vagy sebessített emberünknel: hanem a' *Dunavetz*-en lévő által járó hidat keménnyen meg-rongálta. — 21-diken, az ó majornál lévő földvár oltalom falaival készen lett 100. Polgár munkás. — Az első hosszú ároknak jobb szárnyát éjjel meg-hosszabbították, és valamint a' bal oldalról: úgy itt-is ágyúzó helyet készítettek, mellyet az árokkal öfzve kaptak. Ez az ágyúzó hely azzal együtt, melly a' második hosszú ároknak bal része felöl készült, két forú sántzal erőssített, és meg-is bővített; 400. Katona, és 200. Polgár munkások dolgoztak rajta. — Az *Eugénus* sántza körül, és az utak meg-jobbításában 3964 foglalatoskodtak a' föld népe között. — 3461. Katonáink rendeltettek ki, a' kik a' *Vráhar* hegye tövitől fogva az *Eugénus* árka felét ki-ásnak, és onnan, a' *Dedina* hegyén készült földvárakba való jó által járást készítnének. — Egy emberünket ölt meg az ellenség tüze, és 11-et meg-sebessített. — A' Száva hosszában, *Belgrádnak* elle.

ellenében, eggy újj 200. lépésnyi hosszúságú árkot készítettek, a' melyet a' posvány miá meg nem lehet kerülni. Eggy mozsár Bateriaának való helyly készítéséhez is hozzáfogtak 500. Katona, 's ugyan annyi Polgár munkásink. — A' *Besániai* töltésen fellyül 110. lépésnyi hosszúságra gallyat teritettek el. — A' *Tzigán* szigetben készült töltést még 9. újnyival fellyebb vitték. — A' Szávának, a' kis *Tzigán* szigetnél való ágán, a' már említett hidon kívül, még mást is kezdetek felállítani, 's olly hid fántzat készíteni, melly földvárakból fogna állani. — Ölzveséggel ezen munka körül dolgoztak, a' 34. Katona, és 150. Polgár Átsokon kívül, 730. Polgár, és 80. Katona munkások, 300. szekerekkel együtt. — A' *Semendria* felé vizsgálódó katonáink, két oda való Törökökre akadtak, a' kik az erdőre akartak menni, szekerekkel; azokat szekeresstül együtt elhozták. A' 4. jármos ökrök nékiek által engedtertek. — A' *Moraván* túl küldött szagúldóink pedig az ellenségtől 14. hordó égett bort vettek el. Ez is fel-öfztódott a' Legénység között. — 22-diken, a' nagy eső miatt, semmit sem lehetett dolgozni: ugyan tsak éjtfakára abban kezdtek foglalaroskodni 100. Katona munkásink, hogy a' két hosszú árkot szélről egybe kaptsolhassák; a' második

hossz.

hosszú árok előtt Bateria készítéséhez-is hozzá láttak. — A' *Vráha Mala*-i Török Templom mellett bal felől épült földvárba négy 30. fontos mozsárokat, két 10. fontos Hau-bitzákat, és négy 8. fontos ágyúkat szállítottak, és belőlök el-is kezdtek tüzelni az ellenfégnak egyenessen által ellenben lévő Bateriai ellen. Az *Eugénus* sántza körül, a' *Dedina* hegyén újra készitendő földvár munkásaival együtt 7119. dolgoztak öszveséggel. — A' Dunának jobbik partján egy; oda által a' Bánátban pedig *Újj Bortsánál* 2 földváraknak tsinálásához fogtak. A' 3 földváron 1200. Polgár dolgozott. — *Zimon* körül minden árok meg-töltek vízzel, azért éjtszaka sem lehetett dolgozni. Hanem a' kis *Tzigán* szigetben folyt a' már tudva lévő munka, 38. Katona, 's 142. Polgár Átsok, 1000. más közönséges munkások, 's 300. szekerek által. — 22-diktől fogva, 23-dikig 6 emberünket ölt meg az ellenfég tüze, 's 5 ejtett sebbe. Eggy nem tudódik hová lett. — 23-dikon-is esett az első, de még-is ezer Katonáink dolgoztak az első hosszú árok előtt lévő ágyúzó helyly körül, a' kik a' rájjon más erősitéseket-is tettek. — Az *Eugénus* sántzán ez nap-is 3007. Polgárok munkálódtak. — *Újj Bortsánál* pedig a' 2 földváron 900-an. — Eggy emberünk holt meg, 's 3 ka-

kapott febet. — *Zimon* körül a' viz miá ismét nem dolgozhattak. — A' *Besániai* töltésen az útat el-készítették: 38 Katona, és 142 Polgár Átsok pedig, ezer más Polgár munkásokkal, és 350 szekerekkel azon dolgoztak, hogy a' kis *Tzigán* szigetbeli töltésen, melly a' *Besániainak* erányában készült, éppen olyan útat csinálhassanak. — Az ellenfég keménnyen tüzelt, de semmi kárt nem okozott. — A' *Vraha Mala* előtt újjonnan készült földvárba négy 18. fontos ágyúkat, két 10. fontos Haubitzákat, és két 6. fontos kö szóró mozsárokat virtek. — 14-diken sem tágitott az első, de az ellent nem állván, a' második hosszú árok előtt bal felől lévő Batteriát még 6 ágyúra való fallal meg-hosszabbították, éjtszaka pedig osztán a' két hosszú árok közit lévő Battéria előtt, újjra 6. ágyúra való helyet készítettek, és azt a' hátrább fekvő nagy Batteriával egybe kaptsták, hogy így a' *Belgrádi* Kávéházak előtt lévő Battéria ellen annál inkább dolgozhassanak. — Az *Eugénus* sántza, és az *Új Bortsánál* már munkában lévő 2 föld várak körül 3707. ember dolgozott. — Az ellenfég 3 emberünket sebessítetre meg, azok között Ingenieur Hadnagy *Vörös* Urat. — A' *Vraha Mala* előtt újjonnan készült második Batteriába két 18 fontos hosszú ágyúkat,

kat, 2 tizfontos Haubitzákat, és 2 hatfontos kőszóró Mozsárokat virtek. — *Zimon* körül nem lehetett a' viz miá dolgozni. — A' nagy *Tzigán* szigeten által menő töltésen-is útát kezdetek készíteni, 38 Katona, 's 240 Polgár Átsok, 941 más munkásokkal együtt. Két emberünk sebefsítetett meg. — 25-diken is mind egyre esett az első, de még is dolgoztak éjtszaka az árkolások közt lévő Batteriakon. — Az *Eugénius* sántza, nem különben a' *Dedina* hegyén munkában lévő földvár körül 3325 Polgárok munkálódtak: *Új Bortsánál* pedig 900-an. Két emberünk febefedett meg. — *Zimon* körül mind inkább nem lehetett dolgozni. — A' nagy *Tzigán* szigetben 30. Katona, 's 140. Polgár Átsok folytatták a' munkát, kik mellé 889 Polgár munkások, és 200 szekerek voltak rendelve. Két emberünk febefedett meg. — A' *Vraha Mala* előtt lévő 3-dik Batteriába 3. 18 fontos ágyút virtek. — Erre a' napra vólt ki-tsinálva, hogy LOUDON bátor serege *Belgrádba* erő hatalommal bé-rontson; akkorra által horták *Zimonból* a' szükséges lajtorjákat-is; hanem a' tartós első nem engedte meg, hogy az elébb meg-eshessen 30-diknál, a' melly napon dél előtti 9 órakor olly boldog előmenetellel is próbált népünk 4 tsapatokban szerentsér, hogy rövid idő alatt az egész külső város kezére birt, 11 hosszú ágyúkat, 's 1 mozsarat nyert, fok zászlókkal együtt. Fogott-is el

az

az ellenség közzül egynehány százat. A' maga holtjainak, és sebesseinek száma nem megy többre 200-nál. Az első hirt ezen *Loudon* feregéhez illő rselekedetről hozta Okt. 3-dik napján HADIK Magyar Lovas Reg. béli Kapitány Gróf HADIK Úr, a' fő Vezér Adjutántja, kit a' Fejedelem különös indulattal fogadott.

Az el-múlt Vasárnap, úgymint Okt. 4-dik napján tartatott COBURG már fő Vezér diadalmas ferege által *Martinyestinél* nyertt győzedelemért *Te Deum*, a' hadi Tanács Palotája mellett lévő Templomban. — A' több pompához járult, hogy egy Batalion Granatérosfág, egész Isteni tisztelet alatt a' Templom előtt rendben állott, és háromszor lött, melly 3-szori lövésre, a' Vár bástyáira ki-fzegzett 36 tizenkét fontos ágyúk-is a' mi még JOSEF Tsásfár alatt nem esett, el-sütöttek. — Maga ő Felfége, hirtelen esett változása miá, meg nem jelenhetett, a' Generalitásfal egygyütt a' Templomban, hanem más napra ugyan tsak jobbatkán lett, és dél után *Hettzendorfról* a' Városba bé-költözött. — Tegnap estve érkezett H. COBURG-tól a' bővebb Tudósításfal, *Barkó* Regimentbéli Oberstlieut. Bárá *Kienmayer* Úr, kinek érdemei a' *Foksáni* győzedelem előadásából esméretesek. E' szerént most egymásután 3 Hufzár Kurir Urak jöttek bé *Béts* Városába. — Sept. a' végén ROUVROIS Hadi Tármeister Úr *Zimonban* meg holt, a' rothasztó hideglelésben.

Pesten a' nagy érdemű, 's szélesfen ki-terjedt tudományú KOPPI Prof. Úr, ezt a' Könyvet adta ki: *Historia belli Cosacco-Polonici, Authore Samuele Grondszki de Grondi, conscripta A. 1676. Ex Manuscriptis Monumentis Historiae Hungaricae in Lucem protulit Carolus Koppi, in Reg. Scientiar Vniuersitate Histor. vniuers. Prof. Pessini, 1789. Litteris Fr. A. Patzko.* Két szépmertzett képpel, mellynek egyyike II-dik Rákóczi György Fejedelmet ábrázollya. — A' Könyvnek 1 fl. 30 kr. az árra. — Erről máillzor többet.

H. *Repin* Tobáknál verte meg *Bessarábiában*, (nem *Orzakonál*) *Hasszán-Basát*.

